

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v. v. i. Praha-Ruzyně

Drnovská 507, 161 00 Praha 6 – Ruzyně,
Tel. +420 233 022 111 (ústředna); e-mail: komunikace@vurv.cz

Tisková zpráva VÚRV, v. v. i. – 17. 5. 2023

Od zkumavky po vidličku

Aneb od myšlenky přes výzkum až na talíř a zahrádku spotřebitele. Dne 17. května 2023 proběhla v Národním zemědělském muzeu v Praze tisková konference Výzkumného ústavu rostlinné výroby, za spolupráce Ministerstva zemědělství ČR a Technologické agentury ČR. Prezentoval se zejména aplikovaný výzkum a projekty docenta Romana Pavely, ale nejen to – prezentoval se příběh české vědy jako takový.

Bez výzkumu by dnešní zemědělství nebylo

Všichni zástupci spolupořádajících institucí shrnuli, jak důležitý a potřebný aplikovaný výzkum je. Neobešlo by se bez něj zemědělství, životní prostředí, ale ani potravinová bezpečnost a budoucnost. „*Je čím dál více důležité produkovat potraviny a hospodařit takovým způsobem, který co nejméně negativně ovlivňuje životní prostředí, je udržitelný, šetrný, a přitom efektivní. Výzkumné ústavy v tomto pomáhají. Chceme, aby se výsledky výzkumu stále více dostávaly do praxe. Z toho důvodu je důležitá spolupráce ústavů se soukromými firmami, což podporuje konkurenceschopnost nejen jejich, ale i celé České republiky,*“ prohlásil na akci Petr Jílek, vrchní ředitel Sekce ekologického zemědělství, komodit, výzkumu a vzdělávání MZe.

Laická veřejnost si ovšem mnohdy ani neuvědomuje, co díky výzkumným institucím má a třeba i denně používá. Jak poznamenal Mikuláš Madaras, ředitel Výzkumného ústavu rostlinné výroby, patří sem například potraviny z nově vyšlechtěných obilovin, které jsou odolnější vůči klimatickým podmínkám, mají vyšší nutriční hodnoty nebo jsou vhodné pro potravinové intolerance. „*Vyvinuli jsme také inovativní metody skladování bez chemických přípravků, technologie omezující erozi půdy nebo přípravky nahrazující syntetické pesticidy.*“

Ve více se to lépe táhne

Na pesticidy navázal docent Roman Pavela, který na tiskové konferenci prezentoval tři velké výzkumné projekty, na nichž spolupracoval se svým týmem a dalšími subjekty. Všechny jeho projekty mají několik společných vlastností: léčivé rostliny, inovativní postupy, biologicky aktivní látky, šetrnost k životnímu prostředí, dobrý nápad a nadšení všech zúčastněných. Jedná se o projekty podpořené Technologickou agenturou ČR *Potraviny bez konzervantů* a *Nové, bezpečné přípravky zlepšující půdní vlastnosti a zdraví pěstovaných rostlin* a jeden z podpory ministerstva zemědělství, *České bylinky pro nové potraviny podporující zdraví populace*.

Výsledky těchto výzkumů byly na tiskové konferenci nejen k prohlédnutí, ale některé i k ochutnání. Firma White nabídla své čistě bylinné energetické nápoje Erebos, Rakytník Cvrček prezentoval hned několik bylinných produktů s bazalkou posvátnou a od výrobce sirupů Kitl byl k ochutnání Růžový květ – syrob vyvinutý unikátní přírodní konzervací zvanou pavelace na počest jeho tvůrce docenta Pavely. Bez ochutnávky, zato v pestrém zastoupení byly přípravky s botanickými pesticidy od Agro CS anebo knihy o bylinkách z nakladatelství Lirego.

„*Úspěch aplikovaného výzkumu zajišťují nejen znalosti a inovativní metody, ale také štěstí a správná spolupráce. Jsme proto rádi, že můžeme spolupracovat s menšími, mnohdy regionálními či rodinnými firmami, a zvyšovat tak jejich konkurenceschopnost na trhu,*“ pochvaloval si Roman Pavela.

Quo vadis, český výzkume?

Přestože finanční podpora českého zemědělského výzkumu v posledních letech spíše stagnuje, výzkumné ústavy z velké míry čerpají na své projekty z účelného financování a dovedou pružně reagovat na potřeby oboru i státní správy. Výsledky výzkumů se povětšinou daří rychle zavádět do praxe, ale ani zde není situace růžová. Mnohdy úspěch závisí spíše na odhodlání a schopnosti samotných vědců se prosadit než na podpoře systému. Přesto se kvalitní výsledky daří a odborníci z Výzkumného ústavu rostlinné výroby patří mezi špičku, a to i na poli mezinárodním. A docent Pavela, specializující se na výzkum biologicky aktivních látek získaných z rostlin a jejich využití v zemědělství a potravinářství, patří mezi procento nejcitovanějších vědců světa ve svém oboru.